

Personatges del món pujolià

Des de la setmana passada ja és a les llibreries el segon volum de les memòries de Jordi Pujol, *Memòries. Temps de construir (1980-1993)* (Ed. Proa). Aquest segon volum autobiogràfic —que anirà seguit d'un tercer i últim— comença en l'eclosió de la seva carrera política, quan va accedir a la presidència d'una Generalitat de Catalunya que pràcticament estava per construir del no-res, i abasta fins el 1993, quan CiU és a les portes d'esdevenir força imprescindible per a la governabilitat a Espanya, amb el govern en declivi de Felipe González.

Més enllà del relat d'aquest intens període polític, tant pel que fa a Catalunya, com a Espanya, a les memòries de Jordi Pujol hi apareix una extensa llista de personatges que van coprotagonitzar aquella etapa històrica. A continuació destaquem la visió que Jordi Pujol hi dona d'alguns d'aquests personatges representatius d'una etapa política complexa i plena de tensions i jocs d'equilibris.

Adolfo Suárez: “Crec que, en conjunt, no li hem valorat els mèrits. Va maniobrar molt bé per al país a la democràcia. Hi va ajudar el fet que coneixia per dintre els mecanismes del règim que calia desmuntar. Hi van ajudar, també, la seva humanitat i generositat. Sempre m'ha fet l'efecte que al complex d'haver estat un càrrec destacat del franquisme n'hi afegia un de més íntim. Quan se li van anar acumulant les maniobres en contra provinents dels barons del seu partit i no podia dominar-los, es diu que va pronunciar la frase amarga: ‘Es que todos ellos son abogados del Estado y yo sólo soy abogado.’”

Calvo Sotelo: “Era un polític competent, sòlid en formació econòmica i europeista. Sigui dit de passada: ha estat el president amb més bagatge cultural de tots els que ha ocupat la presidència del govern espanyol. Però sabíem també que era poc autono-

La setmana passada es presentava el segon volum de memòries de Jordi Pujol, amb el subtítol ‘Temps de construir (1980-1993)’, que abasta els primers tretze anys de govern. Més enllà de la seva obra, Pujol també parla de les persones que, en una mesura o una altra, van intervenir en aquell procés inicial que va configurar l'autonomia catalana actual.

mista i que compartia les tesis d'en Martín Villa dins de la UCD, en un moment que l'opinió pública i la que sortia publicada als diaris presentava moltes reserves contra l'Estatut de Catalunya.”

Rodolfo Martín Villa: “Un dels més crítics amb en Suárez era el seu ministre de l'Interior i home fort dins del partit [...]. El temor principal de Martín Villa era d'ordre autonòmic [...]. El missatge que Martín Villa portava i ens va traslladar va ser breu, contundent i categòric: ‘Us vinc a dir que no anirem ni un pas més endavant pel que fa a la política autonòmica. Complirem els compromisos que per llei hem de satisfer, com els traspassos de competències, però amb mentalitat restrictiva i sense cap més concessió. Hi ha el perill que el procés se'ns desbordi.’ Quan semblava que ens parlava d'una decisió del govern del qual en formava part, va afegir: ‘Per dur a terme aquesta política que acabo d'exposar només hi ha un obstacle, que és el president Suárez.’ Va acabar dient: ‘Però això es resoldrà.’”

Joan Carles I: “El paper que el rei va representar en la transició és prou conegut i altament valorat en tots els aspectes. Va contribuir a crear equilibri i sensació d'equilibri, també pel que fa a Catalunya. No és que en aquest sentit fes res d'especial, però va produir gestos que transmetien distensió i seguretat, que és el que havia de fer. Durant uns quants anys va existir una certa idea, ara en la meua opinió esvaïda, que el rei sentia un especial interès per Catalunya i que aquesta diferència podria ajudar a orientar positivament la qüestió catalana. La meua relació amb la seva persona va ser en aquell moment bona, franca i cordial. [...] Per altra banda, no tinc motius per creure que ell sigui partidari d'un plantejament autonòmic més obert o que reconegui la singularitat de Catalunya més enllà del que se'n diuen les seves *peculiaridades*.”

Josep Tarradellas: “En Tarradellas, que em tenia respecte, però no sé si igual simpatia, va acceptar que els socialistes s’apropriessin de la seva figura [...]. L’actitud d’en Tarradellas s’ha d’entendre. Com els jueus que any rere any van anar repetint ‘l’any que ve, a Jerusalem’, ell es va passar des de l’any 1954 fins al 1977 dient-se: ‘L’any que ve, a Barcelona.’ Es pot estar en desacord amb moltes de les coses que va fer a l’exili, però se li ha de reconèixer la tossuderia i la confiança. Finalment en Tarradellas va tornar d’una manera imprevista per gairebé tothom. Els ingredients polítics i patriòtics a banda, la seva entrada a l’enyorat Palau de la Generalitat i l’acollida afectuosa que el poble de Catalunya li va dispensar contenen una història profundament humana.”

Miquel Roca: “És de tot erroni que jo, com alguns afirmaven, no volgués reconèixer en Roca com el número dos de CDC. Podia haver-hi algunes maneres de veure les coses no coincidents, però al meu entendre, no hi havia més número dos que en Roca ni més futur de CDC i, per tant, candidat a la presidència de la Generalitat que ell. No pas perquè no hi hagués altres possibles candidats de molta, moltíssima, vàlua —en citaré dos: Josep Maria Cullerell i en Macià Alavedra—, sinó simplement per lògica i per mèrits [...]. El que passa és que no van coincidir els calendaris. Jo, com en Roca i el mateix Felipe González, veia venir que en les eleccions de l’any següent, el 1993, el PSOE perdria la majoria absoluta que detentava des del 1982. Preveia, doncs, a Espanya, una situació que ens obriria noves perspectives i per tant no em volia comprometre sobre si al cap de quatre anys, el 1996, seria candidat o no.”

Rafael Hinojosa: “És un exemple clar i molt positiu d’integració i ascensió social. Nascut a Còrdova, va venir a Catalunya, on amb la seva família es va instal·lar a les barraques del Somorrostro. Més tard arribaria a ser president del Consell del Treball de Catalunya, i em sap greu que, havent-li-ho proposat, no hagués pogut ser conseller de Treball del meu primer govern.”

A dalt, l'ex-president espanyol Adolfo Suárez al Congrés dels Diputats de Madrid. A sota, el rei d'Espanya, Joan Carles de Borbó.

Ernest Lluch: “L’Ernest Lluch és un dels homes més intel·ligents que ha tingut Catalunya en els darrers anys. En determinats punts posseïa una gran clarividència. Per exemple, quan advertia sobre la línia equivocada i contraproductiva de bona part del catalanisme en les relacions de Catalunya amb el País Valencià. Alguns ja havíem alertat molt aviat de l’error dient que tant el valencianisme com el catalanisme actuaven de manera poc prudent, però en Lluch va ser el primer a donar el crit d’alar-

ma de manera més clara. També va ser contrari a la radicalització de les esquerres. Crec que, de fet, el seu pensament va ser sempre socialdemòcrata.

Quan negociava l’Estatut, l’any 1979, en Lluch va insistir perquè Catalunya no reclamés un sistema de finançament semblant al concert econòmic basc ni res que s’hi acostés, al contrari del que en nom de CDC havien defensat primer en Macià Alavedra i més tard en Ramon Trias Fargas [...]. En Lluch, tot i ser ober-

A la imatge de l'esquerra, Pasqual Maragall i Narcís Serra. A la de la dreta, Miquel Roca i Junyent.

tament catalanista, en alguns casos concrets va tenir una actuació contradictòria. Com a ministre de Sanitat del primer govern d'en Felipe González, ens va escatimar fins a l'infinit recursos i diners [...]. Sento haver de dir que ens vam entendre millor amb altres ministres del mateix ram que no eren catalans.”

Joaquín Almunia: “Quan l’any següent el PSOE va efectivament governar, en Josep Maria Cullerell,

“El catalanisme d'en Pasqual Maragall o en Narcís Serra era molt burgès”

conseller d’Economia en substitució d’en Trias Fargas, escoltaria del ministre Joaquín Almunia aquestes paraules, referint-se a les negociacions per millorar la nostra economia: ‘*Vendréis cada año a comer alpiste de nuestras manos.*’ O aquestes altres, quan demanàvem recursos per al català: ‘*Cuando los demos al bable os los vamos a dar a vosotros.*’

Pasqual Maragall: “Amb tot el meu respecte i des del reconeixement dels seus mèrits, haig de dir que políticament en Maragall m’inspirava poca confiança perquè era imprevisible. Té dèries i impulsos difícils de manejar i un punt de lleugeresa que el porta a crear situacions molt difícils. Ja era així quan l’havia conegut de molt jove a Vitèlia, i s’hi va mantenir després, presidint l’alcaldia de Barcelona. Moltes vegades, aquesta

manera de ser i de fer li ha donat bons resultats, però quan va arribar a la presidència de la Generalitat, càrrec que presenta més dificultats i compromís, es va manifestar negatiu, com es va poder comprovar [...]. En Pasqual Maragall, com en Narcís Serra i altres dirigents o militants del PSC, pertany al socialisme ‘de Sant Gervasi’, dit així pel nom del barri de la zona alta de Barcelona d’on molts provenen o viuen. Potser sorprendrà si dic que, en certs aspectes, jo confiava més en el socialisme del Baix Llobregat. El trobava i el trobo criticable en punts importants, però el judicava més autèntic. El catalanisme d’en Pasqual Maragall o en Narcís Serra era molt burgès. Molt més que el meu, perquè jo, per origen, no pertanyo a la burgesia.”

Enric Rimbau

Cines Babel
Cines Albatros

CINES Babel
Vicente Sancho Tello, 10 · València

THE INFORMANT

de Steven Soderberg

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS : 4,40 € De dilluns a dijous i 6€ cap de setmana. (Cal acompanyar el justificant de pagament)	Si ets lector d'EL TEMPS: 5,60€ de dilluns a dijous excepte vespra de festiu i festius.
--	---

FROM THE DIRECTOR OF OCEAN'S 11, 12 AND 13

MATT DAMON

THE INFORMANT!

BASED ON A TATTLE-TALE

SEPTEMBER